

รายงานสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง

วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๙

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑.สถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๕๔ จังหวัด ณ วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๙ พื้นที่มันสำปะหลังยืนต้น ๖,๘๑๖,๑๖๙ ไร่ พบการระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง ๓ ชนิด ได้แก่ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง และไรแดงมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาดรวม ๑๐,๔๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๕ ของพื้นที่ยืนต้น

เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง *

พื้นที่การระบาดในสัปดาห์นี้ ๔๑๙ ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น ๒๘๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๓๗ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๓ จังหวัด พบการระบาดในมันสำปะหลัง อายุ ๑ - ๔ เดือน จำนวน ๔๑๗ ไร่ และอายุ ๔ - ๘ เดือน จำนวน ๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๖ ของพื้นที่ปลูก

ปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง **

พื้นที่การระบาดในสัปดาห์นี้ ๖๕ ไร่ การระบาดคงที่ พบการระบาดในพื้นที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในระดับรุนแรง จำนวน ๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๙ ของพื้นที่ปลูก

ไรแดงมันสำปะหลัง ***

พื้นที่การระบาดในสัปดาห์นี้ ๙,๙๘๖ ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น ๔๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙,๙๔๖ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๘ จังหวัด พบการระบาดในมันสำปะหลังอายุ ๑ - ๔ เดือน จำนวน ๑,๒๖๗ ไร่ และอายุ ๔ - ๘ เดือน จำนวน ๘,๗๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๕ ของพื้นที่ปลูก

๒.การดำเนินงานควบคุมการระบาด

๒.๑ รมณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาด

๒.๒ กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ได้จัดทำโครงการจุดเฝ้าระวังศัตรูพืช (แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง) ในพื้นที่ ๒๕ จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี เลย เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท ลพบุรี กาญจนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ปราจีนบุรี สุพรรณบุรี เชียงใหม่ มหาสารคาม ตาก และจังหวัดพิษณุโลก

๒.๓ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา ได้ลงตรวจสอบพื้นที่การระบาดเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้เบื้องต้นในการจัดการเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง และประสานงานกับศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำแตนเบียน *Anagrus lopezi* ไปปล่อยในพื้นที่ที่พบการระบาด

๒.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี ได้ลงตรวจสอบพื้นที่ระบาด พร้อมทั้งให้คำแนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ควบคุมปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง ในพื้นที่ที่พบการระบาด

๒.๕ เจ้าหน้าที่สำนักเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี พิษณุโลก ขอนแก่น และจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ลงตรวจสอบพื้นที่การระบาดไรแดงมันสำปะหลัง โดยให้คำแนะนำ แจกเอกสารวิชาการ และถ่ายทอดความรู้เบื้องต้นในการจัดการไรแดงมันสำปะหลัง พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เตือนการระบาด แก่เกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลังภายในจังหวัด

๓. การคาดการณ์

จากข้อมูลสภาพภูมิอากาศ จากกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๖ - ๑๒ เมษายน ๒๕๕๙) ภาคเหนือ อากาศร้อนจัด และมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๐ - ๔๑ องศาเซลเซียส ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศร้อนจัดและมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๔๑ องศาเซลเซียส ภาคกลาง อากาศร้อนจัดและมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕ - ๔๑ องศาเซลเซียส ภาคตะวันออก อากาศร้อนจัดและมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕ - ๔๐ องศาเซลเซียส เนื่องจากเข้าสู่ฤดูแล้ง อากาศร้อน และฝนทิ้งช่วง การระบาดของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง และไรแดงมันสำปะหลัง จึงเพิ่มขึ้น ส่วนปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง ลดลง เนื่องจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตเกือบหมดแล้ว และเตรียมการเพาะปลูกในฤดูกาลใหม่ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ได้ให้คำแนะนำการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุม และเตรียมดินก่อนการเพาะปลูกในฤดูกาลใหม่แล้ว

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

๔.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

- ๑) หลีกเลี้ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง และไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์
- ๒) แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารเคมีก่อนปลูก ๕ - ๑๐ นาที
  - thiamethoxam (Actara ๒๕ % WG) อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  - imidacloprid (Provado ๗๐% WG) อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  - dinotefuran (Starkle ๑๐ % WG) อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ๓) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบเพลี้ยมันสำปะหลัง ให้ตัดยอดหรือถอนต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง
- ๔) ใช้ศัตรูธรรมชาติควบคุมเพลี้ยแป้ง
  - ปล่องแตนเบียน *Anagyrus lopezi* ในอัตรา ๒๐๐ ตัว / ไร่
  - ปล่องแมลงช้างปีกใส อัตรา ๒๐๐ - ๕๐๐ ไร่ / ไร่
  - อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติอื่นๆ เช่น ตัวง่าตัวหัว ตัวง่าครีพโตลิมีส และมีเสื่อหางดิ่งตัวหัว
- ๕) หลีกเลี้ยงการใช้สารเคมีโดยไม่จำเป็นทุกชนิด เพื่ออนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวหัว และตัวเบียน

๔.๒ ปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง

- ๑) ก่อนการปลูกเก็บเศษเหง้า หรือเศษซากมันสำปะหลังเผาทำลายทิ้ง และไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก หว่านเตรียมดินก่อนการเพาะปลูก
- ๒) แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา metalaxyl อัตรา ๒๐ - ๔๐ กรัม / น้ำ ๒๐ ลิตร และสามารถผสมกับสารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งได้ หรือแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา
- ๓) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบปัญหาปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง ให้โรยปูนขาว หรือเชื้อราไตรโคเดอร์มา ห่างจากต้นประมาณ ๑ เมตร หรือใช้สารเคมี Fosetyl - aluminum อัตรา ๕๐ กรัม / น้ำ ๒๐ ลิตร ราดบริเวณโคนต้น ต้นละ ๓๐๐ มิลลิลิตร

๔.๓ ไรแดงมันสำปะหลัง

- ๑) หลีกเลี้ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน
- ๒) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบการทำลายของไรแดงมันสำปะหลัง ให้เก็บยอดใบที่ถูกทำลาย ไปเผาทำลาย นอกแปลง
- ๓) อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่นด้วงเต่าตัวห้ำ *Stethorus* spp. และไรตัวห้ำ *Amblyseius longispinosus*
- ๔) หากมีความจำเป็นต้องใช้สารเคมี ใช้สารเคมี amitraz ๒๐ % EC อัตรา ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ให้พ่นเฉพาะจุดบริเวณที่พบไรแดงมันสำปะหลัง และไม่ควรมีพ่นเกิน ๒ ครั้ง

หมายเหตุ * จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ๕๔ จังหวัด ๓,๐๐๙ ตำบล

* จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๔ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๔๘ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑๐ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๑
ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๔๔๗ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๐๘ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๕๖๒ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๙๑

** จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๔ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๔๘ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑๐ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๑
ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๔๘๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๓๕ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๕๒๔ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖๕

*** ที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๔ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๔๘ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑๐ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๑
ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๔๔๔ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๙๘ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๕๖๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐๑

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช ทาง <http://www.doae.go.th> <http://www.ppsf.doae.go.th>

พื้นที่การระบาดโรคแดงมันสำปะหลัง

เริ่มต้นการระบาด 30 กรกฎาคม 2557

